

Van: Newsletter AVG-Carhif <noreply@avg-carhif.be>
Verzonden: maandag 28 september 2015 10:59
Aan: Nieuwsarchief
Onderwerp: Newsletter Forum voor gendergeschiedenis - 2015/8

Forum voor Belgisch onderzoek in vrouwen-, gender- en seksualiteitsgeschiedenis

NEWSLETTER 8 – 28 september 2015

Beste Forumleden, graag geven we jullie de volgende nieuwsberichten mee:

NIEUWS VAN HET AVG

[Tentoonstelling Gender@war 1914-1918, vrouwen en mannen ten oorlog](#)

[Lezing Sophie De Schaepdrijver over haar boek "Gabrielle Petit, The death and life of a female spy in the First World War"](#)

LEZINGEN – COLLOQUIA

[Historikerdialoog met Christa Hämmerle "Deconstructing the Myth of War Enthusiasm in the Summer of 1914 from a Gender Perspective"](#)

[Colloquium "Unruly bodies. Gender / Normen / Verzet"](#)

[Conferentie "Vrouwenkracht is vredesmacht"](#)

[Colloquium "Femmes à la cour de France – charges et fonctions \(Moyen Âge – XIXe siècle\)"](#)

OPROEP TOT BIJDRAGEN

[Lumière de la foi, lumières de la raison : l'éducation religieuse féminine en débat au 18e siècle](#)

PUBLICATIES

[Mannen en vrouwen ten oorlog, 1914-1918](#)

[De Vrouw 1813-1913-2013](#)

[Le Gaffi : Un projet de société pour les femmes migrantes \(1978-2014\)](#)

[Infirmières de Guerre en service commandé](#)

[Citoyennes des champs. Les femmes de Beaumont-du-Périgord pendant la Révolution française](#)

[Dictionnaire des femmes des lumières](#)

VARIA

[Tijdschrift voor genderstudies](#)

[Getuigenissen en documenten gezocht over de staking van de vrouwen van FN in 1966](#)

[RoSa's Maand van de Student](#)

[Tentoonstelling "Les Sœurs Noires"](#)

NIEUWS VAN HET AVG

Tentoonstelling Gender@war 1914-1918, vrouwen en mannen ten oorlog

9/9/2015 – 3/1/2016 (BELvue museum, Brussel)

Zoals jullie in een eerdere nieuwsbrief konden lezen, opende op 9 september de tentoonstelling "Gender@war 1914-1918, vrouwen en mannen ten oorlog", die nog tot 3 januari te bekijken is in het BELvue museum in Brussel. Bij de tentoonstelling horen een publicatie en een pedagogisch instrument, waarover verder in deze nieuwsbrief meer. Er vinden ook enkele lezingen plaats in het kader ervan.

We bundelen alle informatie over de tentoonstelling en de nevenactiviteiten in een aparte editie van deze nieuwsbrief - gemakkelijk om verder te verspreiden bij jullie contacten.

Lezing Sophie De Schaepdrijver over haar boek "Gabrielle Petit, The death and life of a female spy in the First World War"

12/10/2015 (BELvue museum, Brussel)

Historica Sophie De Schaepdrijver publiceerde recent een biografie over de Belgische Gabrielle Petit, die tijdens WO I werd geëxecuteerd omwille van haar rol in het verzet. Op 12 oktober geeft ze in het BELvue museum een lezing, waarin ze het verhaal van Gabrielle Petit kadert in een bredere context van gender, klasse en heroïsering tijdens de Duitse bezetting.

De lezing is gratis. Inschrijven via avg.carhif@amazone.be.

Praktisch:

Maandag 12/10/2015 om 14u30

BELvue museum

Paleizenplein 7

1000 Brussel

LEZINGEN – COLLOQUIA

Historikerdiallog met Christa Hämmerle "Deconstructing the Myth of War Enthusiasm in the Summer of 1914 from a Gender Perspective"

26/10/2015 (BELvue museum, Brussel)

De Historikerdiallog is een reeks publieke debatten tussen Belgische en Duitse historici over diverse, aan WO I gerelateerde onderwerpen. Op 26 oktober om 16u vindt in het BELvue museum een Historikerdiallog plaats met Christa Hämmerle (Universität Wien) en Henk de Smaele (U Antwerpen), getiteld "Deconstructing the Myth of War Enthusiasm in the Summer of 1914 from a Gender Perspective".

De lezing gaat gepaard met een geleid bezoek aan de tentoonstelling "[Gender@war](#) 1914-1918, vrouwen en mannen ten oorlog".

Inschrijven is gratis, via de website <http://www.historikerdiallog.eu/nl/registration>.

Contact: ambar.geerts@cegesoma.be

Meer informatie: <http://www.historikerdiallog.eu>

Colloquium "Unruly bodies. Gender / Normen / Verzet"

29-30/10/2015 (KVS / Amazone, Brussel)

Sophia, het Belgisch netwerk voor genderstudies, nodigt je van harte uit op Unruly bodies. Gender / Normen / Verzet. Een conferentie waarop lichamen die buiten de normen vallen en de (de)constructie van lichaamsidealen centraal staan. Unruly Bodies biedt een meertalige ruimte voor uitwisseling en exploratie tussen personen met academische, artistieke, activistische, autodidactische en interdisciplinaire achtergronden.

Op 29 oktober kan je in de KVS terecht voor lezingen, performances en films rond het de/koloniseren van lichamen en het creëren van nieuwe representaties voor ziekte, ouderdom en handicap. De avond wordt afgesloten met een keynote door Noortje van Amsterdam getiteld "Let's Talk About Fat. Raising Critical Questions and Debunking Cultural Myths". Op 30 oktober vinden gedurende de hele dag papersessies plaats in Amazone, naast praktische workshops, tentoonstellingen en een afsluitende lezing door Sam/Marie-H l ne Bourcier, een receptie en een performance van het collectief Klitters.

In verschillende sessies wordt historisch onderzoek gepresenteerd.

Een gedetailleerd programma is beschikbaar op:

<http://www.sophia.be/app/webroot/files/UnrulyBodiesDetailedProgrammeV1.pdf>

De flyer met beschrijving van de conferentie, overzicht van het programma en praktische info:

<http://www.sophia.be/app/webroot/files/UnrulyBodiesSophiaFlyer.pdf>

Conferentie "Vrouwenkracht is vredesmacht"

31/10/2015 (CC Het Perron, Ieper)

Op zaterdag 31 oktober vindt in Ieper een vredesconferentie plaats onder de titel "Vrouwenkracht is vredesmacht". Het voormiddagprogramma is gewijd aan Vrouwen in de Eerste Wereldoorlog, met lezingen door Gita Deneckere, Els Flour, Emmanuel Debruyne, Sophie De Schaepdrijver en Eliane Gubin.

In de namiddag volgt een panelgesprek rond het thema "Vrouwen en hedendaagse conflicten" met getuigenissen van op het terrein o.l.v. Sabine de Bethune. Een peace walk en herdenking op het binnenplein van het In Flanders Fields Museum sluiten de dag af.

Deze conferentie is een initiatief van Moeders voor Vrede, de Vrouwenraad, UGent Vakgroep Geschiedenis, IGVM en Stad Ieper.

Praktisch:

Zaterdag 31 oktober 2015, van 9u30 tot 19u30.

CultuurCentrum Het Perron, Fochlaan 1, 8900 Ieper.

Conferentietalen: Nederlands, Frans en Engels. Er is simultaanvertaling voorzien.

Deelnemen kost 10 euro (incl. programmaboek, lunch, koffie, receptie en dansvoorstelling)

Inschrijven is verplicht voor 23 oktober via het online formulier.

Meer info en programma: www.vrouwenkracht.net

Colloquium "Femmes à la cour de France – charges et fonctions (Moyen Âge – XIXe siècle)"

8-9/10/2015 (Institut d'études avancées de Paris)

Ce colloque pluridisciplinaire et transchronologique a pour objet le statut et les fonctions des femmes à la cour de France : les dames des suites d'honneur, les épouses des grands officiers et ministres, les officiers féminins des maisons royales, les marchandes et autres femmes qui ont séjourné de manière régulière ou irrégulière à la cour.

Inschrijving gratis maar verplicht: <http://cour-de-france.fr/article3761.html>

Programma: http://cour-de-france.fr/squelettes-dist/art/Programme_colloque.pdf

Colloque international organisé par Cour de France.fr avec le soutien de l'Institut d'Études Avancées de Paris, l'American University of Paris, l'Institut Émilie du Châtelet, le GID et la Fondation A. W. Mellon.

OPROEP TOT BIJDRAGEN

Lumière de la foi, lumières de la raison : l'éducation religieuse féminine en débat au 18e siècle

Deadline: 30/11/2015 (colloquium: 14-15/3/2016, Metz, Frankrijk)

Le but du colloque, qui s'inscrit dans le programme ANR/DFG EDULUM « Éducatrices et Lumières : l'exemple de Marie Leprince de Beaumont » (2015-2017 – MSH Lorraine et Universität Augsburg), est de s'interroger sur les influences qui s'exercent entre pédagogie, religion et féminité. Dans quelle mesure la réflexion pédagogique (sur les contenus, les méthodes, les moyens) porte-t-elle vers une foi non plus soumise, mais éclairée, voire critique ? La question du catéchisme, et plus largement des pratiques de mémorisation passive, est à cet égard centrale. De même que celle de l'accès, direct ou médié, au texte des Écritures, et de sa traduction en langue vernaculaire. Dans quelle mesure, aussi, le traitement pédagogique différencié, conséquence directe des conceptions culturelles (sociales, médicales, théologiques), met-il en question l'égalitarisme évangélique, principe du christianisme, et, selon certains, facteur d'émancipation ? Le « ni... ni... » de Fleury laisse donc poindre une contradiction de taille, qui met en péril un ordre social basé sur une stricte distribution des tâches selon la race, la naissance et le sexe, ordre que la religion a précisément pour fonction de fixer et de sacraliser, comme nous le rappellent les sociologues des religions (Weber, Gauchet).

Les propositions, accompagnées d'une courte notice bio-bibliographique (où figureront notamment l'établissement universitaire de rattachement, l'adresse postale personnelle et un numéro de téléphone actif), d'une longueur de 500 mots environ, parviendront dès que possible, et avant le 30 novembre, à Nicolas Brucker (nicolas.brucker@univ-lorraine.fr). Les propositions seront soumises à l'approbation d'un comité scientifique (R. von Kulesa, A. Montoya, C. Seth). L'acceptation définitive sera communiquée au plus tard le 15 décembre.

Meer informatie: <http://www.msh-lorraine.fr/actualites/categories-actus/single-categorie/lumiere-de-la-foi-lumieres-de-la-raison-leducation-religieuse-feminine-en-debat-au-18e-siecle/>

PUBLICATIES

Eliane Gubin en Henk de Smaele, *Vrouwen en mannen ten oorlog, 1914-1918*, Davidsfonds, september 2015.

De Eerste Wereldoorlog staat bekend als een totale oorlog: een oorlog die zowel op het oorlogs- als op het thuisfront werd uitgevochten. Hoewel die twee zones vaak als gescheiden werelden opgevoerd worden, is niets minder waar. Dit rijk geïllustreerde boek toont dat beide fronten nauw met elkaar verweven waren. Het belicht de verscheidenheid aan posities die vrouwen en mannen tijdens de Eerste Wereldoorlog innamen. Thema's als mobilisatie, oorlogsgeweld, arbeid en zorg, intimiteit en gezinsleven, liefdadigheid en verzet worden op een vernieuwende manier benaderd. De vergelijking tussen Duitsland, België, Frankrijk en Groot-Brittannië legt constanten bloot maar belicht ook de verschillen, met name voor de situatie in de bezette gebieden. Tenslotte komt de onmiddellijke naoorlogse periode aan bod en het broze herstelproces in gezinnen en de samenleving.

De publicatie kwam tot stand naar aanleiding van de tentoonstelling "Gender@war 1914-1918, Vrouwen en mannen ten oorlog" van het AVG-Carhif in samenwerking met het BELvue museum. De thema's van de tentoonstelling worden in het boek verder uitgediept op basis van het recente wetenschappelijk onderzoek over gender en de Eerste Wereldoorlog.

Eliane Gubin en Henk de Smaele, *Vrouwen en mannen ten oorlog, 1914-1918*. Met een voorwoord door Sophie De Schaepdrijver.

Davidsfonds, 2015, 190 p., 27 x 25,5 cm., € 19,99 - ISBN 978-90-5908-677-7.

Franstalige editie: *Femmes et hommes en guerre, 1914-1918*, bij Renaissance du Livre.

Meer informatie: <http://davidsfonds.be/publisher/edition/detail.phtml?id=3557>

Mieke Aerts en Lex Heerma van Voss (red.), "De Vrouw 1813-1913-2013", BMGN - Low Countries Historical Review, Issue 2 – 2015.

In 2013 organiseerden de Vereniging voor Gendergeschiedenis samen met het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap (KNHG) een groot congres, getiteld De Vrouw 1813 – 1913 – 2013 in het kader van het tweehonderdjarig bestaan van het Koninkrijk der Nederlanden. Een selectie van de lezingen die tijdens dit congres gehouden werden, is omgewerkt tot een artikel voor het themanummer De Vrouw 1813-1913-2013 van de BMGN-Low Countries Historical Review, onder redactie van Mieke Aerts en Lex Heerma van Voss. Het hele nummer is op de onlangs vernieuwde website van BMGN-LCHR te lezen: <http://www.bmgn-lchr.nl/571/volume/130/issue/2/>. Het is ook mogelijk een gedrukte versie van het nummer te bestellen, door een mail te sturen naar info@knhg.nl. Losse nummers kosten € 25 excl. portokosten. In de Maand van de Geschiedenis (oktober 2015) zal BMGN-LCHR in samenwerking met Atria online een beeldessay publiceren, met daarin foto's en achtergrondinformatie van objecten die tijdens het congres in 2013 tentoongesteld waren.

Florence Loriaux, *Le Gaffi : Un projet de société pour les femmes migrantes (1978-2014)*, Les Carnets du CARHOP, augustus 2015.

Alors que le Gaffi célèbre son trente-cinquième anniversaire, cette association dédiée aux femmes migrantes et à leurs enfants a traversé tous les courants des changements sociétaux et a adapté son action afin de répondre aux besoins et aux situations nouvelles qui se présentaient à elle. Témoin des causes et des effets de l'exclusion sociale à Bruxelles, le Gaffi se donne la mission de relayer et d'interpeller les pouvoirs publics sur ces problématiques et de tenter de briser les logiques discriminatoires qui en découlent.

Le Gaffi permet à un public féminin, multiculturel, peu scolarisé ou possédant des diplômes non reconnus en Belgique par ses formations d'alphabétisation d'avoir accès à la formation et à l'emploi, facteurs clés permettant l'intégration dans notre société, l'autonomie par rapport aux aides sociales ; en bref, l'émancipation et la citoyenneté active. Cet ouvrage retrace trente-cinq années d'actions de cette association qui s'est professionnalisée et organisée en trois secteurs afin d'offrir à chaque participante les moyens d'empowerment.

Voor meer informatie en bestellingen: Gaffi, 02.221.10.10 - coordination@gaffi.be.

Jane De Launoy, *Infirmières de Guerre en service commandé*, heruitgave met voorwoord van Dan Lecocq en Patrick Loodts, Mémogrames, mei 2015.

En 1936, Jane de Launoy, infirmière qui avait servi toute la guerre aux côtés du docteur Depage, rédige un ouvrage intitulé «Infirmières de Guerre en service commandé» sur la base du journal qu'elle a tenu

minutieusement, jour par jour, durant les quatre années de conflit de 1914 à 1918. Jane de Launoy est la seule infirmière belge ayant porté un témoignage aussi complet dans le domaine des soins durant la Première Guerre mondiale. Sous l'impulsion de Dan Lecocq, assistant et chercheur à l'ULB en soins infirmiers, et de Patrick Loodts, médecin, coauteurs de «La Grande Guerre des Soignantes» (à paraître en septembre 2015), le centenaire de 1914-1918 offre aux éditions MeMoGraMes, l'occasion de remettre en lumière cet ouvrage.

Meer informatie: <http://memogrames.revolublog.com/jane-de-launoy-infirmieres-de-guerre-en-service-commande-a117306238>

Pauline Moszkowski-Ouargli, *Citoyennes des champs. Les femmes de Beaumont-du-Périgord pendant la Révolution française*, PU de Rennes, 2015.

Comment les femmes des campagnes ont-elles vécu la Révolution française ? Loin de Paris, dans un bourg rural du Périgord, les Beaumontaises prennent la parole, pétitionnent et s'organisent. À partir de fonds conservés aux Archives départementales de la Dordogne, mais également aux Archives nationales, Pauline Moszkowski-Ouargli suit la pénétration de la Révolution française dans les territoires ruraux et comment la pratique de la langue française, la justice ou l'éducation devinrent alors des nouveaux enjeux quotidiens.

Meer informatie: <http://www.pur-editions.fr/detail.php?idOuv=3902>

Huguette Krief, Valérie André (dir.), *Dictionnaire des femmes des lumières*, Honoré Champion, maart 2015.

Privilégier les lumières comme emblème des femmes, c'est vouloir rompre avec un luminisme séculaire, figuré comme un tout homogène autour des philosophes du XVIIIe siècle et rétablir la participation féminine dans l'histoire progressive des libertés et des savoirs.

Le Dictionnaire des Femmes des Lumières explore une vaste période qui s'ouvre avec la parution de la Satire X de Boileau (1694) et se clôt sur l'épître Mes Soixante Ans (1833) par Constance de Salm, féministe de la génération révolutionnaire. Cette rétrospective montre que les polémiques misogynes n'ont pas raison des ambitions des femmes. Leurs talents s'expriment des salons aux arrière-boutiques, des tréteaux aux laboratoires de chimie, des librairies-imprimeries aux officines de pharmacopée, des tribunes de clubs aux couvents. À travers quelque 470 entrées du Dictionnaire des Femmes des Lumières, souvent conçues comme des essais et enrichies de bibliographies, des spécialistes, venus d'horizons pluridisciplinaires et culturels différents, réunis dans une belle parité, réalisent cette synthèse dérangeante qui modifie profondément la représentation lumineuse du XVIIIe siècle français.

Meer informatie: <http://www.honorechampion.com/fr/champion/8970-book-08532487-9782745324870.html>

VARIA

Tijdschrift voor Genderstudies

The Dutch language journal Tijdschrift voor Genderstudies is a forum for the scientific problematisation of gender in relation to ethnicity, sexuality, class, and age. The journal aims to contribute to science and appropriate interventions in debates about gender and diversity in the Netherlands and Flanders. It is an interdisciplinary medium operating at the intersection of society, culture, the humanities, health and science. The editorial staff is open to articles about gender issues from different disciplines, and also accepts English articles. As well as research articles, the journal includes essays, columns (short topical and polemical articles), interviews, reviews, summaries of dissertations and conference reports.

Articles are subjected to a double blind peer review process.

Meer informatie: <http://en.aup.nl/en/journals/tijdschrift-voor-genderstudies.html>

Getuigenissen en documenten gezocht over de staking van de vrouwen van FN in 1966

Op 16 februari 1966 gingen de ca. 3 000 arbeidsters van de wapenfabriek FN Herstal in staking rond de eis "Gelijk loon voor gelijk werk". De staking wordt beschouwd als een belangrijk moment in de geschiedenis van de Belgische vakbeweging en die van de strijd voor de gelijke behandeling van vrouwen en mannen. Naar aanleiding van de vijftigste verjaardag van de staking, werkt het Institut d'histoire ouvrière, économique et sociale (IHOES, Seraing) mee aan het historische luik van een tentoonstelling die het Franstalige ABVV en ACV in februari-maart

2016 organiseren. Kent u mensen die de staking actief meemaakten en bereid zijn erover te getuigen? Bent u in het bezit van documenten rond de staking (pamfletten, affiches, foto's...) die kunnen helpen om het verhaal van de staking te vertellen? Neem dan contact (FR) met Lionel Vanvelthem op 04/224.60.70 of via mail: lionel.vanvelthem@ihoes.be.

RoSa's Maand van de Student

RoSa vzw - expertisecentrum, bibliotheek en archief voor gelijke kansen m/v, feminisme en gender zet naar jaarlijkse traditie de maand oktober helemaal in het teken van de student. Hogeschool, universiteit of avondcursus; studenten kunnen bij RoSa kennismaken met gender, feminisme en gelijke kansen m/v en vinden er ook alle nuttige informatie voor hun papers en eindwerken. De RoSa-bibliotheek beschikt over een uitgebreide collectie over alle denkbare kwesties waarbij gender en gelijke kansen m/v centraal staan. Studenten worden uitgenodigd om zich te laten inspireren en gebruik te maken van de expertise en schat aan bronnenmateriaal. In het kader van RoSa's Maand van de Student gaat ook een gratis workshop Gender voor Dummies door op woensdag 14 oktober om 14u. Afspraak om 13u45, Koningstraat 136 te Brussel. De workshop duurt ongeveer twee uur. Nadien wordt ruimte voorzien om het over mogelijke onderwerpen voor eindwerken te hebben.

Meer informatie over de Maand van de Student, de workshop en (gratis) diensten voor studenten en docenten kan u vinden op de website: www.rosadoc.be.

Tentoonstelling "Les Sœurs Noires"

22/9 – 1/11/2015 (Begijnhofkerk, Brussel)

Dominique Vermeesch développe depuis des années un art hors normes. Elle mêle son art à l'histoire, la philosophie, la recherche scientifique. Son travail se pose en lien permanent avec l'histoire du féminisme. En collaboration avec Delvoyeurs, Dominique Vermeesch s'attelle aujourd'hui à présenter son travail en l'église Saint-Jean-Baptiste-au-Béguinage. L'exposition Les Sœurs noires permettra la rencontre et la mise en valeur d'un lieu chargé d'histoire et du travail d'une artiste intègre, et de le proposer gratuitement à un public aussi large que diversifié.

L'exposition, qui développera différents aspects du travail de Dominique Vermeesch, comportera des dessins, des installations, des vidéos et des installations sonores. Une installation temporaire de l'artiste sera aussi visible chez STIJL. Cette exposition entrera en dialogue avec le lieu et l'histoire des béguines, en questionnant la place du mysticisme, de la philosophie, du rôle de la femme, de l'artiste, du passeur : des préoccupations centrales dans le travail de Dominique Vermeesch.

Possibilité de visites guidées par l'historienne de l'art Astrid Mattart autour de l'œuvre de Dominique Vermeesch, ses liens avec les béguines et le féminisme. Pour toute information et/ou réservation, vous pouvez contacter François Delvoye par téléphone (0476 87 91 39) ou par mail (francois@delvoyeurs.com).

Meer informatie: <http://www.dominiquevermeesch.be/fr/informations/actualit%C3%A9>

Hartelijke groet,

AVG-Carhif

Middagijnstraat 10 rue du Méridien

Brussel 1210 Bruxelles

avg.carhif@amazone.be - www.avg-carhif.be - www.gendergeschiedenis.be

Om de nieuwsbrief niet meer te ontvangen, klik op deze link :

http://www.avg-carhif.be/cms/mailling_nl.php?eadr=nieuwsarchief@amsab.be&noletr=1401186167

--

This message has been scanned for viruses and dangerous content by

Amsab-ISG, and is believed to be clean.

[Click here to report this message as spam.](#)